

Sygn. akt *IV K 49/16*

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący – SSO Wojciech Samsonowski

Protokolant – J. P.

w obecności Prokuratora – Bożeny Sosnowskiej

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 roku sprawy:

D. I.,

ur. (...)roku w P.

s. S. i M. zd. S.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w G. z dnia 3 października 2011 roku, sygn. akt IX K (...) za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k., popełnione w okresie od 13 do 16 marca 2011 roku na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 (czterech) lat, oraz karę grzywny w wymiarze 30 (trzydzieści) stawek dziennych, ustalając wysokość stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych. Zobowiązano skazanego do naprawienia szkody, oddano w okresie próby pod dozór kuratora sądowego. Orzeczono także przepadek korzyści majątkowej i zwolniono od kosztów procesu. Postanowieniem z dnia 05.03.2013 r. karę grzywny zamieniono na karę zastępczą pozbawienia wolności, która została wykonana. Postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 04.03.2014 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności. Skazany wykonał karę pozbawienia wolności od 30.08.2014 r. do 30.08.2015 r.;

II. Sądu Rejonowego w G. z dnia 9 listopada 2011 roku, sygn. akt IX K (...) za ciąg przestępstw z art. 278 § 1 k.k. popełniony w dniach 8, 10 i 15 lutego 2011 roku na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 (czterech) lat, oraz karę grzywny w wymiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych, ustalając wysokość stawki na kwotę 30 (trzydzieści) złotych. Oddano skazanego pod dozór kuratora sądowego, zobowiązano skazanego do naprawienia szkody i zasądzono od skazanego koszty procesu. Postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 05.03.2013 r., XIII Ko (...) karę grzywny zamieniono na karę zastępczą pozbawienia wolności w wymiarze 25 (dwudziestu pięciu) dni, która nie została wykonana. Postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 04.03.2014 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności. Skazany odbywa karę pozbawienia wolności od 30.08.2015 r.;

III. Sądu Rejonowego w T. z dnia 5 marca 2014 roku, sygn. akt II K (...) za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. popełnione w czasie od 1 do 21 stycznia 2014 r. na karę grzywny w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych. Zasądzono od skazanego koszty sądowe. Postanowieniem Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 kwietnia 2015 roku zamieniono karę grzywny na zastępczą karę pozbawienia wolności. Skazany nie wykonał dotychczas zastępczej kary pozbawienia wolności;

IV. Sądu Okręgowego w G. z dnia 8 października 2015 roku, sygn. akt IV K (...) za przestępstwo z art. 280 § 2 i art. 158 § 1 k.k. popełnione w dniu 23 sierpnia 2014 roku na karę 4 (czterech) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia

wolności, za czyn z art. 279 § 1 k.k., popełniony w dniu 24/25 lipca 2014 roku na karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k., popełniony w dniu 26 lipca 2014 roku na karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 286 § 1 k.k., popełniony w dniu 30 sierpnia 2014 roku na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 278 § 1 k.k., popełniony w dniu 30 sierpnia 2014 roku na karę 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności. Wymierzono karę łączną 4 (czterech) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 27.07.2014 r. do 29.07.2014 r. Orzeczono wobec skazanego obowiązek naprawienia szkody i zasadzono koszty postępowania. Sąd Apelacyjny w K. w dniu 23 grudnia 2015 roku, sygn. akt II Aka (...) utrzymał w mocy przedmiotowy wyrok. Kara pozbawienia wolności nie została dotychczas wykonana.

orzeka

1. na podstawie art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. i art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 20 marca 2015 r. poz. 396) łączy kary pozbawienia wolności, orzeczone wyrokami opisanymi w punktach II, IV i wymierza skazanemu D. I. karę łączną 5 (pięć) lat pozbawienia wolności;
2. na zasadzie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu okres kary odbytej w sprawie IX K (...) od dnia 30 sierpnia 2015 roku do 17 maja 2016 roku oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IV K (...) od 27 lipca 2014 roku do 29 lipca 2014 roku;
3. na podstawie art. 86 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. i art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 20 marca 2015 r. poz. 396) łączy kary grzywny orzeczone wyrokami opisanymi w punktach II, III i wymierza skazanemu D. I. karę łączną grzywny w wymiarze 120 (stu dwudziestu) stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych;
4. na podstawie art. 576 § 1 kpk pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach, pozostawia do odrębnego wykonania;
5. na zasadzie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku obejmującego wyrok w pkt. I;
6. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądza od Skarbu Państwa na rzecz kancelarii adwokackiej adw. J. S. kwotę 120,00 złotych plus 23 % VAT, łącznie kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych i 60/100) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu;
7. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwalnia skazanego od zapłaty kosztów postępowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt IV K 49/16

UZASADNIENIE

D. I. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w G.z dnia 3 października 2011 roku, sygn. akt IX K (...) za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k., popełnione w okresie od 13 do 16 marca 2011 roku na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 (czterech) lat, oraz karę grzywny w wymiarze 30 (trzydzieści) stawek dziennych, ustalając wysokość stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych. Zobowiązano skazanego do naprawienia szkody, oddano w okresie próby pod dozór kuratora sądowego. Orzeczono także przepadek korzyści majątkowej i zwolniono od kosztów procesu. Postanowieniem z dnia 05.03.2013 r. karę grzywny zamieniono na karę zastępczą pozbawienia wolności, która została wykonana. Postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 04.03.2014 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności. Skazany wykonał karę pozbawienia wolności od 30.08.2014 r. do 30.08.2015 r.;

II. Sądu Rejonowego w G. z dnia 9 listopada 2011 roku, sygn. akt IX K (...) za ciąg przestępstw z art. 278 § 1 k.k. popełniony w dniach 8, 10 i 15 lutego 2011 roku na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 (czterech) lat, oraz karę grzywny w wymiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych, ustalając wysokość stawki na kwotę 30 (trzydzieści) złotych. Oddano skazanego pod dozór kuratora sądowego, zobowiązano skazanego do naprawienia szkody i zasądzone od skazanego koszty procesu. Postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 05.03.2013 r., XIII Ko (...) karę grzywny zamieniono na karę zastępczą pozbawienia wolności w wymiarze 25 (dwudziestu pięciu) dni, która nie została wykonana. Postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 04.03.2014 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności. Skazany odbywa karę pozbawienia wolności od 30.08.2015 r.;

III. Sądu Rejonowego w T. z dnia 5 marca 2014 roku, sygn. akt II K (...) za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. popełnione w czasie od 1 do 21 stycznia 2014 r. na karę grzywny w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych. Zasądzone od skazanego koszty sądowe. Postanowieniem Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 kwietnia 2015 roku zamieniono karę grzywny na zastępczą karę pozbawienia wolności. Skazany nie wykonał dotychczas zastępczej kary pozbawienia wolności;

IV. Sądu Okręgowego w (...) z dnia 8 października 2015 roku, sygn. akt IV K (...) za przestępstwo z art. 280 § 2 i art. 158 § 1 k.k. popełnione w dniu 23 sierpnia 2014 roku na karę 4 (czterech) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 279 § 1 k.k., popełniony w dniu 24/25 lipca 2014 roku na karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k., popełniony w dniu 26 lipca 2014 roku na karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 286 § 1 k.k., popełniony w dniu 30 sierpnia 2014 roku na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 278 § 1 k.k., popełniony w dniu 30 sierpnia 2014 roku na karę 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności. Wymierzono karę łączną 4 (czterech) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 27.07.2014 r. do 29.07.2014 r. Orzeczono wobec skazanego obowiązek naprawienia szkody i zasądzone koszty postępowania. Sąd Apelacyjny w K. w dniu 23 grudnia 2015 roku, sygn. akt II Aka (...) utrzymał w mocy przedmiotowy wyrok. Kara pozbawienia wolności nie została dotychczas wykonana.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

D. I. w dniu 15 marca 2016 roku wniósł o objęcie wszystkich skazań wyrokiem łącznym.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 20 marca 2015 r. poz. 396) przepisów znowelizowanego art. 85 § 1 k.k. nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba, że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Jako, że powyższa ustawa weszła w życie z dniem 1 lipca 2015 roku, a wobec skazanego D. I. ostatni z wyroków - Sądu Okręgowego w G. z dnia 8 października 2015 roku, sygn. akt IV K (...) uprawomocnił się w dniu 23 grudnia 2015 roku zastosowanie znajdzie treść przepisów art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. po nowelizacji.

Nie oznacza to jednak, iż jest to jedyna możliwość. Z uwagi na treść art. 4 § 1 k.k., Sąd zobowiązany był uwzględnić, czy w przypadku zastosowania regulacji w brzmieniu obowiązującym poprzednio sytuacja skazanego nie byłaby korzystniejsza. Z tego też względu Sąd przeprowadził analizę kolejnych skazań i kar wymierzonych D. I. poszczególnymi wyrokami, a następnie porównując uzyskane z ten sposób możliwe rozstrzygnięcia podjął decyzję w kwestii stanu prawnego, jaki winien być w sprawie zastosowany. Na podstawie przepisów sprzed nowelizacji zachodził bieg czynów popełnionych pomiędzy 8 a 10 lutego 2011 roku (wyrok Sądu Rejonowego w G., sygn. akt IX K (...)) a 13 i 16 marca 2011 roku (wyrok Sądu Rejonowego w G. sygn. akt IX K (...)). Rozstrzygnięcie – zastosowanie przepisów po nowelizacji z uwagi na możliwość połączenia kar jednostkowych grzywny, jak i objęcie wyrokiem łącznym większej ilości przestępstw będzie bowiem dla skazanego w jego aktualnej sytuacji procesowej najkorzystniejsze.

Stosownie do przepisu w 86 § 1 k.k. zw. z art. 91 § 2 k.k. jeżeli sprawca w warunkach określonych w art. 85 popełnia dwa lub więcej ciągów przestępstw określonych w § 1 lub ciąg przestępstw oraz inne przestępstwo, sąd orzeka karę łączną, stosując odpowiednio przepisy tego rozdziału. Dla orzeczenia zgodnie z art. 85 § 1, 2 i 3 kary łącznej niezbędne jest kumulatywne spełnienie przesłanek pozytywnych oraz brak wystąpienia przesłanek negatywnych, tj. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, kary są podlegające wykonaniu w całości lub w części kary lub kary łączne oraz okoliczność, że kara nie została wymierzona za przestępstwo popełnione po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania innej kary podlegającej łączeniu z karą wykonywaną w chwili popełnienia przestępstwa, lub karą łączną, w skład której wchodzi kara, która była wykonywana w chwili popełnienia czynu.

Sąd ustalił, że podlegają połączeniu wyroki, zawierające kary pozbawienia wolności, opisane w pkt II i IV. Przestępstwa skazany popełnił w okresie od 8 lutego 2011 roku (wyrok Sądu Rejonowego w G.z dnia 9 listopada 2011 roku, sygn. akt IX K (...)) do 30 sierpnia 2014 roku (wyrok Sądu Okręgowego w G., sygn. akt IV K (...)). Skazany rozpoczął odbywanie kary pozbawienia wolności, orzeczonej na mocy wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 9 listopada 2011 roku, sygn. akt IX K (...) w dniu 30 sierpnia 2015 roku, a więc po popełnieniu przestępstw w okresie od 23 do 30 sierpnia 2014 roku z wyroku Sądu Okręgowego w G.. Zaznaczyć należy, że wyroki skazujące zawierają kary bezwzględne pozbawienia wolności.

Nadto Sąd połączył kary jednostkowe grzywny, orzeczone w wyrokach II i III sentencji wyroku. Co prawda kary jednostkowe grzywny zostały zamienione na zastępcze kary pozbawienia wolności (dotychczas nie wykonywane), jednakże nie stanowi to przeszkody do ich połączenia.

Orzekając karę łączną, Sąd kieruje się dyrektywami określonymi w art. 86 § 1 i 2 k.k. Zgodnie z tymi przepisami Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z podlegających łączeniu kar pozbawienia wolności, niezależnie od tego, czy najwyższą z kar będzie jednostkowa kara orzeczona za zbiegające się przestępstwa czy kara orzeczona jako kara łączna do sumy podlegających łączeniu kar.

Zgodnie z w/w dyrektywami, w przypadku wieloczynowego zbiegu przestępstw D. I., Sąd był uprawniony do wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności w granicach od 4 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności do 5 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności. Biorąc zaś pod uwagę kary jednostkowe z wyroku Sądu Okręgowego w G. wymiar kary oscyluje od 4 lat i 3 miesięcy do 8 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Z drugiej strony Sąd mógł wymierzyć karę łączną grzywny w wymiarze od 100 do 150 stawek dziennych, ustalając wysokość stawki na kwotę w przedziale od 10 złotych do 30 złotych.

Wskazać należy, iż przy wymiarze kary łącznej uwzględnić należy przede wszystkim treść dodanego do kodeksu karnego art. 85a k.k., który stanowi, że orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Zastosowanie zasady pełnej absorpcji w przedmiotowej sprawie klóciłoby się ze społecznym poczuciem sprawiedliwości. Ma likwidować swoistą konkurencję kar w postępowaniu wykonawczym wynikłą z kilkakrotnych skazań. Sąd uznał, iż w wypadku D. I. nie ma podstaw aby orzekać karę łączną w wymiarze kary łącznej z wyroku Sądu Okręgowego w G..

Przy wymiarze kary łącznej Sąd miał na względzie także okoliczności dotyczące skazanego po popełnieniu przez niego przestępstw. Z opinii o skazanym z Aresztu Śledczego w G. karnym wynika, że zachowanie skazanego jest zmienne (k. 23). Obecnie przyjmuje on postawę zgodną z regulaminem jednostki (nagradzany regulaminowo, nie jest uczestnikiem podkultury przestępczej) Nie jest zainteresowany aktywnymi formami resocjalizacji. Takie zachowanie skazanego stanowi jedynie przejaw przystosowania się do izolacji penitencjarnej, wymagające utrwalenia, bowiem prognoza kryminologiczna – społeczna jawi się negatywnie.

Podejmując decyzję w przedmiocie ukształtowania wymiaru kary łącznej w oparciu o zasadę kumulacji, absorpcji lub asperacji kar jednostkowych, Sąd Okręgowy wziął pod uwagę kryteria zawarte w ugruntowanym orzecznictwie

Sądu Najwyższego jak i sądów apelacyjnych. Sąd uwzględnił także dyrektywy szczególne wymiaru kary łącznej - związek podmiotowo-przedmiotowy zachodzący między poszczególnymi przestępstwami. Im bardziej jest on ścisły, tym bardziej powinno się stosować zasadę absorpcji poszczególnych kar (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2013 r. III KK 346/12). W orzecznictwie podkreśla się, że zasada absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej powinna być stosowana w tych wypadkach, gdy pomiędzy pozostającymi w zbiegu przestępstwami zachodzi bliski związek podmiotowy i przedmiotowy, a przesłanka prognostyczna pozwala na stwierdzenie, że kara łączna w wysokości najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych jest wystarczającą oceną zachowania sprawcy.

W niniejszym przypadku przestępstwa są co prawda jednorodnjowe, tj. przestępstwa przeciwko mieniu, jednakże ich wielość prowadzi do wniosku, że kara za nie wymierzona winna oscylować powyżej dolnej granicy. Niemniej jednak przestępstwa objęte ciągiem przestępstw w porównaniu z czynem z wyroku Sądu Okręgowego w G. popełnione zostały w przedziale czasowym przekraczającym sześć miesięcy (okres ponad 3 lat pomiędzy czynami). Tym samym nie sposób uznać, ażeby zostały popełnione w bliskim przedziale czasowym.

Reasumując, Sąd doszedł do przekonania, iż wobec skazanego należało zastosować zasadę asperacji i orzekł karę łączną pozbawienia wolności nieznacznie surowszą niż wynikająca z zasady absorpcji, a zarazem znacznie łagodniejszą niż wynikająca z zasady kumulacji. Mając powyższe na uwadze Sąd na mocy art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. w miejsce kar jednostkowych pozbawienia wolności orzeczonych w wyrokach opisanych w pkt. II, IV wymierzył skazanemu karę łączną 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności, a łącząc kary jednostkowe grzywny karę łączną 120 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość stawki na kwotę 10 zł. Minimalna wysokość stawki dziennej nie przekracza zdolności finansowych i zarobkowych skazanego, pozwalając na jej uiszczenie.

Na poczet kary łącznej 5 (pięć) lat pozbawienia wolności - Sąd zaliczył skazanemu okres kary odbytej w sprawie IX K (...) od dnia 30 sierpnia 2015 roku do 17 maja 2016 roku oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IV K (...) od 27 lipca 2014 roku do 29 lipca 2014 roku.

Zgodnie z art. 576 § 1 k.k. pozostałe rozstrzygnięcia w połączonych wyrokach, Sąd pozostawił do odrębnego wykonania. Na zasadzie art. 572 k.p.k. Sąd umarzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku, obejmującego wyrok w pkt. I, bowiem kara pozbawienia wolności została w całości wykonana.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze od Skarbu Państwa Sąd zasądził na rzecz kancelarii adwokackiej adw. J. S. kwotę 240,00 złotych plus 23 % VAT, łącznie kwotę 295,20 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu. Sąd przyznał koszty nieopłaconej pomocy prawnej w stawce maksymalnej z uwagi na nakład pracy obrońcy z urzędu oraz stopień skomplikowania sprawy poprzez zastosowanie przepisów intertemporalnych.

W oparciu o przepis art. 624 § 1 k.p.k. Sąd zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa, mając na uwadze konieczność uiszczenia kary łącznej grzywny.